

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kladóhivatal: Sümegben, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A hadiárvánk

Ötvenezer hadiárván irtak össze a napokban. A vérözön szívárvány-utján ötvenezer ártatlan apróság. Mögöttük ugyanannyi glóriás hős, előttük ugyanannyi mártirkoszorus asszony...

Ez a világrengető nagy háború a gyermekekért van. A jövő gyermekekért. Érte harcolunk. Érte szenvedünk, pusztulunk, mert azt akarjuk, hogy az minálunk boldogabb legyen. Mert azt akarjuk, hogy az ő igazsága megtámadhatatlanabb és megrendíthetlenebb igazság legyen, mint a mienk, az erkölcsé nemesebb, a kulturája fejlettebb, a jóléte biztosítottabb, az emberi méltósága séríthetlenebb. Mert azt akarjuk, hogy nemzetiségében büszkébb s háborítatlanabb legyen, nyelvében és gondolkodásában magyarabb, érzéseiben emberibb.

Mondhatunk mást, mondhatjuk más-képen, lényegében mégis úgy van, hogy a gyermekért harcolunk. A diplomaták mást mondhatnak, a hadseregek is mást: a háború célja kétségtelenül más szóval is kifejezhető, de minden más megállapodáshoz csak összetételek útján juthatunk. De ha így mondjuk, ha azt mondjuk, hogy a háború legutolsó célja a gyermek, akkor nem kell szint színre raknunk,

amíg nagykeservesen azt az eszmét közelíthetjük meg, amely úgy borul rá a háborúra, mint egy nagy üvegkúpola. Akár a kulturát, akár a fajságot, vagy a nemzeti hatalmat és a nemzetiségi gazdaságot állítsuk a háború eszméinek középpontjába, az elfogulatlanság még e szent motívumai mögött is az önzés rejtőzik. Nem lehet tagadni, hogy minden nemes törekvés mellett is sokkal indolensebb az emberi természet, semhogy a végső önmegtartózkodásig küzdhesen olyan eszmékért, amelyek saját magukért szépek és kívánatosak. Az öncélú eszmék ritkán lelkesítenek. A jobbfelé való törekvés súlyos töredelmeit önzésünkben vállaljuk és még ez az önzés is kevés volna a fölbiztatásunkra, ha az csak a magunk önzése volna és nem olyan, amely a gyökereit előre veti és a gyermekbe kapaszkodik.

Hát ezért igaz, hogy mi a gyermekért harcolunk. Sokkal jobbnak kellene lenni az embernek, hogy enélkül a gondolat nélkül is elviselhesse ezt a háborút és sokkal rosszabbnak, hogy ezzel a gondolattal el ne viselhesse.

A gyermekért való harc tulajdonképpen a béke küzdelme. Békés időben kell a gyermekgenerációban rejlő erőket fejleszteni, a veszedelmeket, melyek fenyegetik, elhárítani.

Ne tagadjuk: mi az elmúlt békés

esztendőkből keveset tettünk, a gyermekért. Tízezer számra vannak vádolóink az elhagyatott gyermekek között és a törvénytelen gyermekek között. A csecsemővédő intézményeink nagyon jóakarúak, de gyengék és kiépíthetetlenek. A patronázs-ügy a felekezetek kegyelmén tengődik, holott ez az egész nemzet ügye, nem a felekezeteké. Hát még az egészségügy! A gyermek egészségének megvédésére még nem találtuk meg a megfelelő eszközöket. A gyermekhalandóság statisztikája napról-napra elszomorítóbb.

Sok mulasztás terheli a lelkiismeretünket. Nagyon keveset tettünk még a gyermekért. A miénkért. Csak magunknak kell felelni érte, de a felelősség így is súlyos.

Most még súlyosabb. Most már a jövő gyermeke kiált védelemért. Azoknak a gyermekek, akik miattunk véreztek el. Ezek a legelhagyatottabbak. Most még csak ötvenezren vannak. Lesznek még többen is. Ezeket nem szabad rábizni az egyesek szeszélyes könyörületére. Hiszen most irgalgalmasság vagyunk, a pénzben a mi megriadt idegeink reszketnek, a milliók és a kisebb vagyonok is nagylelkűek, meghatóttak, szinte érezni is tudnak. De eljön majd a csöndes lehiggadás ideje, a nagy csudák elmúltával a nagy érzések is elmúlnak, az a pénz megint megridegöl, az izgalom számított

Napló féle.

(Jegyzetek.)

Irtá: Németh Böske.

Az íróasztalomon, hosszú üvegvázában ósziroszák nyílnak... Szép lila, fehér és megyszínű árnyalatokban; — alattuk rovom e sorokat, egy kicsit szomorúan, egy kissé megdöbbenve a román hadüzenet miatt...

Szegény fiúk, akik most egy harctérrel ismét több helyen harcoltak, véreztek, haltak meg a hazáért...

Szomorú, hogy most mindig bucsuzik tőlünk valaki... s hogy már két éve mindig bucsuzunk valakitől, aki megy...

És ha kacagó is néha a kedvünk, mégis nagy elborulások látszanak egy-egy szó ki-mondásánál — a szemekben... néha a legvidámabb zaj között is, hirtelen kínos csend támad... mintha valamely hős, temetői szél suhant volna keresztül a vidám, forró, fiatal fejek fölött: — olyan mint ami estefelé megzördíti a koszorúk leveleit künn a korhadó fakereszteken... S az olyan nagyon szomorú.

És szomorú hogy emberek akik: szépnek kedvesnek, drágának találták egymást — rideg kegyetlenséggel válásra vannak kényszerítve...
Pedig — most tán ebben a nagy viharban

— sokkal melegebben ragaszkodnak egymáshoz azok, akik nem tudják elképzelni az életüket a másik nélkül...

Oh szegény viharvert, megtépdzött, elszakadt, vágyódó emberek akik nagy egyedül valóságban morzsolják le napjaikat: ezer veszedelem és nyomoruság között...

Legjobban szeretek egyedül maradni: szép, tiszta, okos jókönyvek társaságában... Sokszor úgy nem kívánom szóra nyitni a számat... mintha mindent ami mondanivalóm volt az életben, — elmondtam volna Néked... most nem tudok egész kis hétköznapi dolgokhoz sem szavat találni... Ugye mennyi szavam volt, amíg itt a közlemben voltál?... Milyen színes, játékos, könnyű mondások, amelyeken jókat kacagtunk... s nem akartuk tán elhinni, hogy holnap másként lesz már a kedvünk... De ki gondol erre? De miért is erre gondolni?

Ki-kinézek az ablakon... katonák, katonák — s megint csak azok... Jönnek gyakorlatról... fiatal arcukon a fáradtság nyoma... s hogy fognak ezek majd ott künn a harctéren fáradhatatlanul küzdeni hosszú heteken, hónapokon keresztül!

Néha beléférdül a szívembe egy-egy szürkeszöld ruha színe... Most mindenki ezt viseli, aki távozik... S már mennyien elmentek... és még milyen sokan követik őket...

— vajon mikor jönnek vissza? ki jön vissza? ki marad ott?

Miért ígérték meg az emberrel hogy gyászolni fog — ha elesnék az illető... Miért kell most ilyen szomorú ígéretek tenni?... Máskor legfeljebb a hűség felől ígértek egymásnak az emberek, minden jót és szépet...

Csudálatos, mennyi csillag hull ma este... s milyen szép lényes csillagok... Nem szeretem látni, pedig nem vagyok babonás... Azt mondják annyi emberi élet mulik el a földön, ahány csillag lehull... Drága szép fiatal katonák, hősök, — odataldlok-e az Úristen trónja elé? s mit meséltek el néki a földiekről?... Hogy jók az emberek? Hogy szeretik egymást?... Hogy nem okoznak kárt egymásnak?... Vagy mit is meséltek?...

Csudálatos, mennyi csillag hull ma... Mennyi mennyi drága fiatal élet, ami örökre kialszik! — eltűnik, megsemmisül, akár-hogy szerették, akár-hogy siratják is őket... Ki felel ezért? Ki ad számot, minderről ami itt most a földön történik?

Csudálatos milyen szép csendes az este itt nálunk... És hihetetlen, hogy ilyen szép, nyugalmas estében, valahol a határon ők egymást az emberek... tüzcsóvák futnak az égen keresztül és halált visznek... és fiatal életek alusznak ki örökre tőlük... fiatal életek, akiket becézve szerettek s akik kedvesek, szépek, drágák voltak valakinek... De nem járhat így mindenki talán mégsem...

lesz. Nem! Ötvenezer hadiárát nem lehet rábizni a magánember szeszély könyörületére.

A hadiárak ügye az állam ügye. Am hiszen tegyen a társadalom is értük annyit, amennyire jóérzése lelkesíti, de az irányítást, a szervezést az állam vegye a kezébe. Most a hadiárak ügye nemcsak emberi érdek, de nemzeti is.

Székely menekülők.

Románia megszegve velünk kötött egyességét, szinte orvul ránk támadt. A gyönyörű Székelyföldet és Bárcaságot ellepte hordáival. A lakosok, a hős székelyek, akik ezer éven át legendás dicsőséggel védték bércecs hazájukat, menekülni voltak kénytelenek ősi földjükről; eljöttek ide, nagy Magyarországra, hogy otthonuk helyett új otthonot találjanak.

Bizunk benne, ez az otthon ideiglenes lesz csak, mert amint az Erdős-Kárpátokból kiűztük az orosz kolosszus hadait, azon mód kiverjük a Székely földről is az álnok elenséget. De ideiglenes otthon igaz magyar vendégszerető szívet kell menekült véreinknek nyujtanunk. Eljönnek ide a sümegi járásba és Sümeg községébe is. Fogadjuk ezekben a nagy, nehéz időkben megkésztetett szíves vendéglátással. A község, a pénzintézetek, a jólékony egyesületek és magánosok lelkes odaadással támogassák a közgazdasági hatóságot mindama munkájában, amely székely véreink, az erdélyi menekülők ellátása érdekében kifejt.

Ez legszentebb kötelességünk.

Füstöljünk kevesebbet!

A dohányosok nem kis megdöbbenésére napok óta tartós aszály konstatálható a trafikok polcain.

A cigarettainség krónikusnak ígérkezik. A Dohányjövédéki Központi Igazgatóság kijelenté, hogy a gyártás már július elseje óta harminc százalékkal csökkent és ez szinte egyenes arányban van azzal, amennyivel a háborús évek óta a dohánytermékek fogyasztása emelkedett. A produkció csökkentése annak tulajdonítható, hogy az árubehozatal elélekedhetetlen akadályok torlódtak. Míg azelőtt Amerikából kaptuk egy részét a dohánymennyiségnek, Angliát legutóbb a dohányyt is a dugárú közé sorozta. Törökországban a vasutakat hadicélokra használták fel, amellel a Fekete-tengeren való teherhajózás is csaknem teljesen megszűnt, elmaradt tehát a törökországi import jórésze is.

A dohányjövédék egyetlen helyes módját ajánlja annak, hogy a cigarettainséget könnyen elviseljük: »füstöljünk kevesebbet!« Itthon a polgári életben, férfias elhatározással, dohányzási igényeinket a lehető legcsekélyebbre mérsékeljük, hogy a fronton küzdő hősök a dohánytermékekben miattunk nélkülözést ne szenvedjenek.

Reánk nézve pusztán élvezeti cikk a szivar és a dohány, mint a frontszolgálat és az állóharc emberföldtől követelményei közé helyezett katonánál a fáradt idegek ebresztője, a gyomor erősítője, és égető szomjuság idején a nyálkaképződés elősegítője. Hőseink iránt hazafias cselekedet részünkről a dohányzásról való lemondás, vagy szivar- és dohányfogyasztásunk mérséklése.

— **Köszönet.** A vak katonák részére gyűjtő perselyből 12 K 21 fillér adományt folytatott be Weisz Simonné urnó vendéglős Ukkról. Köszönjük s kérjük a szíves buzgólkodást jövőre is. Sümeg 1916 szept. 3. Bánfi Alajos vöröskereszt egyleti elnök.

ROVÁS.

A kutakról.

Ez a száraz poros nyár, mely mindenképpen éreztette velünk zsarnokságát, — még nekünk sümegieknek egy külön kellemetlenséggel is szolgált.

Tudvalevő ugyanis, hogy városunk nem igen bővelkedik vízben; de ami e nyáron volt a kutakkal, az egy tiszta: pech.

Ezek az ugynevezett *Rapid* kutak a közhasználatban nem váltak be jól, annyiban, mert a sok különböző erejű hajtás következtében hamar romlanak. Most is egypár kút elromolva uccáinkon, úgy hogy a lakosság kénytelen meszebb levő kutakhoz járni vizért; és ez idővesztéséget is jelent a számára.

Reméljük a város mihamarabb gondoskodik a kutak megjavításáról; mert ez igen fontos dolog ilyen vízszegény városban mint a miénk. De egyúttal a kutak *megmeretésére is szükség van.* Más esztendőben mindig volt gondoskodva arról hogy a kutak vizét kimerés által megtisztítsák a benne összegyűlt iszaptól és más felesleges szennyől; a kutaknak mindenképp szükséges a megmeretés, hiszen egyik legnagyobb fontosságú tényezője a mindennapi életnek: — a friss egészséges, tiszta kutviz. — Városunkban már régebbi esztendőben volt akalmuk sajnosan tapasztalni, hogy a tisztátalan, bacillusos víz járványosan betegségeket idézett elő. Azért a lakosság érdekében is felhívjuk a város figyelmét a kutak mielőbb való megjavítására és megmeretésére. Hiszen ebben a háborús drága világban ugyis sokfélélt kénytelenek nélkülözni az emberek, ami előbb a rendes napi életükhöz tartozott.

Ne kelljen legalább hiányt szenvedniök a jó, tiszta és egészséges kutvizből, ami egyenlő értékű a jó levegővel.

Legyen korlátlan mennyiségben friss iható vizük legalább mindaddig — míg egyszerűen csak majd ezt is jegyre kapják...

H I R E K.

Takarékoskodjunk

a petróleummal. Németországban eltiltották a petróleummal való világítást. Minálunk még nem vagyunk ennyire, azonban petróleumot már most alig lehet kapni. Románia áruló hadviselő végképp betömte az oláh petróleum forrásokat, így csupán a galíciai petróleumra leszünk utalva. Ennek nagy része kell a hadviselés céljaira, így a polgári életben a legridegebb takarékoskosságot kell követnünk a petróleummal.

Uccai világításunkat, bármily szerény is, különben — csakis a fő forgalmi utakra és uccakeresztelődésekre kell korlátoznunk. Az üzleteket a kereskedők, a borbélyműhelyeket tulajdonosaik közös, egyöntetű eljárással zárják be már — mondjuk — esti 6 órakor, a magánháztartások szigorú takarékoskossággal bánjanak a petróleummal és csak a legszükségesebb mértékben világítsanak.

A közönség szinte minden zökkenés nélkül megszokta az új órajárást, éppen így megszokja azt az új rendet is, mind az üzleti, mind a magán életben, amelyet a petróleummal való szigorú takarékoskosságot parancsol ránk.

Ma még hosszabbak a napok, kevés világító anyag kell, de már most felhívjuk közönségünket, hogy az őszi és téli estéken szigorúan takarékoskodják a petróleummal.

— **Hősi halál.** *Rabinek* Samu kisgyermből kereskedő, kinek egyik fia és János házában lakott veje már régebben elesett a harctéren, most harmadik gyermekét veszítette el. 20 éves *Lajos* fia Wolhíniában tragikus körülmények között halt meg, miután hősiességgel többször kiütette magát. Földije, Hegedüs Sándor őrmester a következő levélben tudatta a fájdalmas esetet a gyászba borult szülőkkel:

Tisztelt *Rabinek* úr! Tudom, hogy nagy fájdalmat és szomorúságot okozok levelemmel, mert nekem is, aki már mindenhez hozzászokva vagyok, sir a lelkem, mikor ily szomorú dolgot kell velük közölnöm, hogy szeretett fiuk és nekem szeretett bajtársam, folyó hó 21 én este 7 órakor hősi halált halt. Bent a lövészárokban, mikor szerény kis vacsoráját élvezte, találta fején az a gránát szilánk, amely rögtön kioltotta fiatal életét és még mellette egy bajtársa szintén meghalt. Épen előtte egy órával beszéltem vele és még mondtam neki, hogy szüretre együtt haza megyünk, de a jó Isten másképpen végezte el, ott nyugszik már a többi hősök között, abban a kis temetőben, ahol örök béke honol.

Igen tisztelt *Rabinek* úr és *Rabinek* né asszony, csak arra kérem őket, nyugodjanak bele a jó Isten akarátába és adjon a jó Isten békétürest, hogy még ezt a nagy csapást elviselhessék. A temetéséről úgy lett gondoskodva, hogy haza szállíthatják, rendes koporsóba tették és fejével rendesen ellátva, a neve ráírva. A század parancsnoka, szintén izraelita, egy jó, áldott főhadnagy úr! mindenre úgy gondoskodott, hogy ha akarják, haza szállíthassák, mert én is kértem és mondtam neki, hogy maguk haza fogják szállítani.

Istenem most minden nap mellette megyek el, de már csak a nagy tölgyfa borul rá és fejfa hirdeti a hőst. Már most nincs senkim nekem sem, akivel a kedves szülőföldről tudnék beszélni. Mielniczától keletre körülbelül 1 km-re van egy kis erdő, ahova el van szegény *Lajos* temetve. Mielnicza egy kis városka, nagyobb részben zsidók lakják, ők kérték hogy behozzák és ők eltemettetik, de azt sem engedték meg. Ott nyugosznak már vagy 30-an, már önekkik megvan az örök béke, az Isten nyugosztalja őket.

Kedves *Rabinek*ék, ha még valamit akarnak kérdezni, csak írjanak, ha élék, mindenben adok felvilágosítást, a pénzt, ami volt neki majd hivatalból fogják megkapni. A jó Isten adjon maguknak békétürest. Legyen úgy, ahogy a jó Isten elrendelte, legyen áldott az ő neve. Fogadják részvételemet, maradjon igaz tisztelőjük Hegedüs Sándor őrmester, 1916. VIII. 24. én.

Rabinek Samunak legkisebb még egyetlen élő fia most lett katona.

— **Kinevezések.** *Ófelsége Jámbor* Miklós sümegi reáliskolai tanárt a 20. h. n. v. gy. e.-ben főhadnaggyá, *Wamser* János 15. tábori tarack ezredbeli zászlóst, sümegi reáliskolai tanárt hadnaggyá nevezte ki. — A felsőbb parancsnoksága *Rothschild* Pál üzér hadapródot zászlóssá léptette elő.

— **A vármegye házából.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 11-én rendes negyedévi közgyűlést tart. Az itt tárgyalás alá kerülő ügyek előkészítése végett pedig a vármegye állandó választmányja szeptember 4-én délelőtt tart ülést.

— **Hogyan gondoskodtak másutt a lakosság lisztzükségletéről?** Irigykedéssel olvassuk csáktornyai laptársunknak, a „Muraköz”-nek a következő híradását: „A csáktornyaiak lisztzükséglete a jövő évre lehetőleg biztosítva lesz. A grófi uradalomtól és a pacsai járásból eddig 12—12 vagon buza szereztetett be 40 vagon szükséglettel szemben. Néhány vagonra még kilátás van. Ha nem kerül össze az egész lisztmennyiség, akkor a grófi uradalom intenciója értelmében a fixfizetéses családfenntartók elégitteknek ki elsősorban és teljesen

a többiek egyelőre legalább félévre. A takarékpénztárak a végleges lisztszükséglet megállapítása céljából felhívást intéznek a családfenntartókhoz, az ennek alapján történt aláírás lesz azután a pozitív alap az akció realizálására. A három takarékpénztár, a közérdekeltségéből kifolyólag, az adminisztratív teendők ellátására a városi előljáróság és képviselőtestület tagjait kéri föl, a takarékpénztárak csupán csak a számvitelt és a könyvelést tartják meg, ami egyúttal az akció finanszírozásának biztosítékát képezi. A lisztutalványok a takarékpénztáraknál lesznek váltandók s ezeknek alapján a liszt a városi hidmérlegnél fog kiutaltatni, legkésőbb szeptember elsejétől egyelőre 2 heti, azután egy havi részletekben. December elseje után, amire az egész lisztmennyiség együtt lesz, az egész évi szükséglet megvásárolható. A liszt árai kilógrammonként: finom liszt 1 kor., főzöliszt 64 fill., kenyérliszt 46 fillér. Ebben a kezelési költségek és a 6 százalékos kamat is befoglaltnak. Az év végén mutatkozó szemadasi nyereség fölött a városi képviselőtestület illetékes dönteni.

— **Az erdélyi menekültek érdekében.** Ma délelőtt 11 órakor a városi tanácsstermében érkekezlet lesz, amelyre a helybeli egyesületek képviselői hivatalosak.

— **A helybeli áll. reáliskolában** a tanulók felvétele szeptember hó 11. 12. és 13. napján d. e. 9—11. az igazgatói irodában történik. A beíráskor a tanuló hozza magával mult évi iskolai bizonyítványát az I. osztályba lépő tanuló elemi népisk. értesítő könyvecskéjét, születési bizonyítványát s a beolást igazoló orvosi bizonyítványt. A beíráskor fizetendő díj összesen 15 K 40 fill. Az évi tandíj 36 K, négy részletben is fizethető az első részlet október 15. ig. Egész vagy féltandíjmentességben kimutatott szegénység mellett csak az a tanuló részesülhet, kinek magaviselete jó vagy szabályszerű, az irányadó tantárgyakban pedig elégséges érdemjege. A jeles vagy jó érdemjegyek számánál nem több. Tandíjmentességért az intézet igazgatójához szeptember 15-ig kell folyamodni; a kérvényben szegénységi bizonyítvány melléklendő, amelyben meglegyen: a szülő állása vagy foglalkozása, vagyoni állazata, a kiskorú gyermekek száma. A tanítás terén működő egyének szegénységi bizonyítván nélkül folyamodhatnak gyermekük tandíjmentességéért. Szegény tanulók ingyen tankönyvségélyben részesülnek. A latin nyelv, mint rendkívüli tantárgy, díjtalanul tanulható. A javító, pótló, felvételi és magánvizsgálatok szeptember 9-én lesznek; jelentkezni kell az igazgatónál szeptember 9-én d. e. 8 órakor. Az iskolaév ünnepes megnyitása szeptember 14-én, a rendes tanítás megkezdése szept. 15-én. Dr. Kellemen Károly kir. igazgató.

— **Adományok a menekültek részére.** Kazár Manó m. kir. állatorvos 50 koronát helyezett letébe az előjárásnál az erdélyi menekültek részére. — Lapunk e célra adományokat elfogad.

— **Kávésárak Zalamegyében.** A napokban állapította meg Árvai Lajos alispán a Zalamegye területére érvényes maximális kávéárakat. E szerint Zalamegye területén a nagybani eladásnál ezek az árak lesznek a mai naptól fogva: Bobusta: 9 05; mindennemű Santos, Jáva és pörköltkáv: 9 65; finom kék kávé: 10 95; finom maradogyp kávé 11 95; közönséges pörkölt kávé 13 15. Ezekhez még métermázsánki 5 korona fuvardíj számítható. A kicsiben való eladásnál pedig ezek a zalamegyei kávéárak: Robusta: 9 86; mindennemű Santos, Jáva és pörköltkáv: 10 65; finom kék kávé 12 05; finom maradogyp kávé: 13 05; közönséges pörkölt kávé: 13 05 és a finom pörkölt kávé: 14 45.

— **Értesítés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. min. rendeletéből a sümegi internátussal egybekötött polg. leányiskolában az 1916—17. tanév. okt. 1-én kezdődik a beírás. Sok szept. 27-től 30-ig lesznek. Akik azonban az iskola segélykönyvtárát igénybe ohajtvenni, szept. 3-án 4. és 5-én iratkozzanak. A polg. leányisk. igazgatósága.

— **Megdrárgult a távirás.** A belföldi, továbbá Ausztriával és Bosznia-Hercegovinával való forgalomba egy szó díja 8 fillér, de a legkisebb díj táviratonként 1 K. Így lehet telegrafálni a megszállott orosz, szerb és montenegrói területekre is. Hirlaptáviratok díja a belforgalomban 3, Ausztriával stb. 4 fillér szavanként. A mellékdíjak egyelőre nem változnak.

— **Tűz Sümegen.** Aug. 29-én délelőtt fél 12 órakor tűz támadt Kovács István mi-hályfai uccai lakos házában. A tűz a padlason keletkezett és gyorsan terjedt az egész tetőzetten. Elsőnek Lebensfeld Márkusz tisztiszojga jelent meg a tűznél, aki hozzá látott a tűz oltásához. Lassan érkeztek meg a fecskendővel és mire oltáshoz láttak volna már tűz lokalizálva volt, amennyiben az első és a hozzáépített lakóházat szétválták, amely bizony ügyes és bravuros műtét volt. A tűz oltásánál oltásánál kitértették még Lebensfelden kívül, Malcsics József, Novodi Ferenc tűzérék, Csifit István Éri Florián Dajka Lajos Kovács Vilmos sümegi lakosok. A kár közel 500 korona. A ház biztosítva volt. A nyomozás még nem derítette ki vajjon a padlason keletkezett tüzet ki okozta, miután a házban senki sem lakott.

— **Gyilkosság Szegváron.** A mult hó 30-án vásárról jöttek haza Szabó János és Náci János hosziói lakosok. Utközben betértek Szegváron a korcsmába, hol szóváltásba keveredtek és Náci János Szabót arcul ütötte. Szabó előrántotta kését és háromszor Náci hasába szurt. A szurás halálos volt, mert Náci a helyszínen elvérzett. Náci János 11 gyermek apja volt. Hulláját f. hó 1-én Csonka Antal járásbíró és Dr. Still Ernő bírósági jegyő közbejöttével, Dr. Lukonich Gábor városi főorvos és Dr. Gross Vilmos járási orvos boncolták fel. — Szabó Jánost a csendőrség letartóztatta és átkészítte a zalaegerszegi kir. ügyészséghez.

— **Beíratás.** A sümegi állami, elemi népiskolába a beíratás ma vasárnap megkezdődik. Beíratás naponként reggel 8-tól 11-ig lehet. Az iparos tanulóbeíratása is ma megkezdődött. A még be nem szegődött tanulókat is be kell iratni. Nemcsak a tanulók iskoláztatása, hanem a község érdeke is, hogy a beíratások legkésőbb folyó hó 14-én befejezést nyerjenek, mert az államsegély mértéke az iskolába járó tanulók számától függ. Azért figyelmeztetjük az iparos gazdákat, hogy a fennli határnapig okvetlenül beíratassák, mert a mulasztók a főszojgabírói hivatalnak, mint elsőfoku, iparhatóságnak haladéktalanul átadatnak. A legkisebb bírság 40 K. Akik tanulókat fölmenteni kívánják, ebbeli kérelmüket a megfelelő ok megjelölésével az igazgatóságnak adják be. A fölmentést a vallás- és közoktatás miniszterium rendelete alapján az igazgató adja meg. Az igazgatóság.

— **Spekulálás a burgonyával.** A vármegye területén elegendő burgonya termelt. Lehet, hogy egyes helyeken ártott a szárazság a burgonyának is, valamivel kevesebb termelt, mint más években; azt azonban nem lehet elhinni, hogy a piacokra nem jut belőle. Az a jelenség, hogy a kisgazdák alig hoznak be Sümegre burgonyát, egyedül annak tulajdonítható, hogy spekulálnak vele, hátha később magasabb áron adhatnak tul termésükön. Sok kisgazda már kiszedte s el is verelte idei termését s majd csak télen, kora tavasszal áll elő vele. Burgonya van elég, de nem bocsájtják forgalomba.

— **A malmok csak terményért örölhetnek.** A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a vasmőrlést végző malomvállalatok, ideértve kizárólag az öröltető félnek házi és gazdasági szükségletére dolgozó vasmőrlő malomvállalatokat is, búzát, rozsot, kétszerest, árpát, kölest, zabot, tengerit, eltérően a korábban kiadott kormányrendelet intézkedéseitől, kizárólag csak természetben az illető terményben és nem pénzben, vagy lisztben szedett vámiért örölhetnek fel vagy dolgozhatnak fel bármely más mód n.

— **Tanítói állások betöltése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter pályázatot

hirdet hatszáz elemi népiskolai tanítói állásra. A kérvényt a pályázó a tartózkodási helyére illetékes tanfelügyelőnél szept. 10-ig adhatja be. Az állomás helyét a miniszter a kinevezés alkalmával jelöli ki, amelyet a kinevezettnek elfogadnia kell. Ellenkező esetben a kinevezés semmis.

— **Földmívelő diákok.** A földmívelésügyi- és kultuszminiszter nagyarányú akciót indított a földnek megmunkálása érdekében. Miután az ország földmívelő lakosainak legnagyobb része katona, s az itthonmaradt asszonyok csak kis mértékben tudták e nagy hozzáértést igénylő mezei munkálatoakat elvégezni, nagy kiterjedésű szántóföldek maradtak megműveletlenül, ami az országra igen nagy kárt jelent. Ezt óhajtja elkerülni a földmívelésügyi miniszter, aki tegnap a néptanítókhoz és az iskolához felhívást intézett, amelyben arra szólítja fel a tanítókat, hogy iskolás fiukból alakítsanak földmívelő csoportokat, amelyeket teljesen kiképezve, kitűnően fel lehet használni a mezei munkák elvégzésére.

— **Általános nősülési engedély a katonaságnál.** A hadvezetőség mindazon számára, akik a háboru alatt tényleges szolgálati kötelezettségüknek megfeleltek, vagy pedig mint póttartalékosok első katonai kiképzetésüket elnyerték, a törvényes szolgálati idő, illetve a nyolc heti első katonai kiképzés leteltével, — általános házassági engedélyt adott ki. Az említett időpont után tehát a házasságot meg lehet kötni katonai engedély kérése nélkül is. Ez időpont letelte előtt azonban a házasságkötés minden egyes esetben a felső parancsnokság engedélyre van szükség. E rendelkezések nem vonatkoznak azokra az altisztekre, akik tovább szolgálatra jelentkeztek. Ezekre nézve az eddigi intézkedés az irányadó.

— **Takarítsuk meg a gyujtóskatulyát.** Hir szerint a gyujtógyárak a gyujtót ezentul nem skatulyákban, hanem éppugy mint a fogvájókat, doboz nélkül, kötegekben fogják forgalomba hozni. Egy két filleres kötegen 25—30 szál gyujtó lesz. A gyujtógyárak ezt azzal okadatolják meg, hogy a dobozok sok faanyagot emésztettek föl. Most csak az a kérdés, hogy min fogjuk ezentul meggyujtani a gyufát? Talán használhatók a most még összegyujtandó skatulyákat?

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

PAPIR
szalvéták
fehér és színes
100 darab K 1 50-től
K 3 50-ig.

Kapható: Horvát Gábor
papirkereskedésében Sümegen.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad
a kiadóhivatal.

MEGNYILIK

SZEPTEMBER

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészítettnek.